

Spis treści

Wykaz skrótów używanych w tekście monografii IX

Wstęp 1

ROZDZIAŁ 1. Odporność przyrodnicza oraz jej znaczenie w adaptacyjnym zarządzaniu środowiskiem 3

- 1.1. Zagadnienie odporności w ujęciu różnych dyscyplin naukowych 3
- 1.2. Statyczne i dynamiczne podejście do odporności przyrodniczej – odporność inżynierska oraz ekologiczna 14
- 1.3. Strukturalno-funkcyjny wymiar odporności przyrodniczej – odporność ogólna oraz specjalistyczna 17
- 1.4. Przegląd pojęć naukowych powiązanych z zagadnieniem odporności przyrodniczej 19
- 1.5. Relacje między odpornością środowiska oraz jego podatnością, adaptacją do zmian i transformacją 22

ROZDZIAŁ 2. Koncepcyjne podstawy adaptacyjnego zarządzania środowiskiem 27

- 2.1. Podejście systemowe w badaniach środowiska przyrodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem jego odporności 27
 - 2.1.1. System przyrodniczy 28
 - 2.1.2. System społeczno-ekologiczny 37
 - 2.1.3. Kompleksowy system adaptacyjny 38
 - 2.1.4. Dynamika systemu oraz jego adaptacja do zmian 40
 - 2.1.4.1. Cykle adaptacji do zmian 40
 - 2.1.4.2. Pętle rozwoju oraz uproszczone cykle adaptacyjne 43
 - 2.1.4.3. Hierarchia cykli adaptacyjnych 45
 - 2.1.5. Sprzężenia zwrotne, progi odporności oraz reżim systemu 46
- 2.2. Koncepcje: zasobów przyrodniczych, potencjałów środowiska oraz usług ekosystemowych 50
- 2.3. Rozwój zrównoważony i jego wymiar ekologiczny 62
- 2.4. Zarządzanie środowiskiem oraz zarządzanie adaptacyjne 71

ROZDZIAŁ 3. Prawne uwarunkowania adaptacyjnego zarządzania środowiskiem 77

- 3.1. Ochrona zasobów przyrodniczych 80
- 3.2. Planowanie w zarządzaniu środowiskiem oraz udział społeczeństwa w tych procedurach 92
- 3.3. Finansowanie ochrony środowiska oraz gospodarowania jego zasobami 98
- 3.4. Organizacja i nadzorowanie w zarządzaniu środowiskiem 100
- 3.5. Dostęp do informacji o środowisku 107
- 3.6. Wybrane problemy funkcjonowania prawa w praktyce zarządzania środowiskiem w Polsce 113
 - 3.6.1. Problemy zintegrowanego zarządzania środowiskiem 113
 - 3.6.1.1. Integracja terytorialna 113

3.6.1.2. Integracja programowa	113
3.6.1.3. Integracja organizacyjna	114
3.6.1.4. Integracja w sferze społecznej	115
3.6.2. Problemy ochrony ładu przestrzennego, spójności ekologicznej i walorów krajobrazowych	116
3.6.3. Problemy skutecznej ochrony przyrody	117
3.6.4. Problemy osiągania oczekiwanych parametrów jakości środowiska	121
ROZDZIAŁ 4. System adaptacyjnego zarządzania środowiskiem na poziomie regionalnym	123
4.1. Region jako jednostka organizacyjna zarządzania środowiskiem	123
4.2. Główne założenia oraz czynniki kształtujące proces zarządzania środowiskiem oraz jego odpornością	130
4.3. Model systemu adaptacyjnego zarządzania środowiskiem	143
Rozdział 5. Diagnozowanie komponentów systemu adaptacyjnego zarządzania środowiskiem w skali regionalnej	153
5.1. Komponenty przyrodnicze	154
5.1.1. Przyrodnicze zmienne kluczowe oraz sprzężenia zwrotne w systemie zarządzania adaptacyjnego	154
5.1.2. Różnorodność biologiczna	201
5.1.3. Modułowość i łączność w systemie przyrodniczym	212
5.2. Komponenty pozaprzyrodnicze oraz ich rola w systemie adaptacyjnego zarządzania środowiskiem	220
5.2.1. Policentryczność, ciągłość oraz kompleksowość systemu zarządzania	220
5.2.1.1. Komponent administracyjno-prawny	221
5.2.1.2. Komponent polityczno-programowy	232
5.2.2. Efektywność, innowacyjność oraz partycypacja w procesie zarządzania	249
5.2.2.1. Komponent ekonomiczno-gospodarczy	250
5.2.2.2. Komponent społeczno-informacyjny	264
Podsumowanie	271
Summary	277
Literatura	283
Wykaz przepisów prawnych	317